

เล่าให้ฟัง"เรื่องครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ"

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ค. 2552

ครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ในหนังสือจิตวิทยาการศึกษาที่อาจารย์สุรงค์ โคว์ตระกูล (2544 : 13-16)[\[1\]](#)
แต่งขึ้นได้กล่าวถึงครูที่ดีและมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

การเป็นครูที่ดีและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ครูทุกคนปรารถนา แต่มักจะคิดกันว่ายากที่จะทำได้
บางคนคิดว่าการเป็นครูที่ดีมีประสิทธิภพนั้นจะต้องมีพรสวรรค์ หรือเกิดมาด้วยความเป็นครูอยู่ในตัว
ที่จริงแล้วถ้าหากครูมีความรักอาชีพครู รักนักเรียน และอยากจะช่วยเหลือนักเรียน
การเป็นครูที่ดีและมีประสิทธิภาพย่อมเป็นไปได้สำหรับทุกคน

ลักษณะของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ครูที่ดีและมีวิธีสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
หมายถึงครูที่มีการสอนที่รับรองได้ว่านักเรียนจะเกิด
การเรียนรู้
นักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่านได้ทำการวิจัยหรือหา
ตัวแปรที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ศาสตราจารย์
จอห์น แครรอล (John Carroll, 1963)
ได้เขียนบทความจิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ
การสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุด
บทความนี้ชื่อว่า “A model of School Learning”
แครรอลได้อธิบายความหมายของครูที่มีประสิทธิภาพ
ว่าเป็นครูที่สอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
ใช้เวลาแก่นักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้โดยพิจารณา
ความแตกต่างของบุคคล และวิชาที่สอน

บางคนต้องการเวลามากแต่บางคนต้องการเวลาน้อย ซึ่งขึ้นอยู่กับวิชาที่ครูสอน รวมทั้งจัดกิจกรรมและ ประสิทธิภาพเพื่อจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ แคร่รอล กล่าวต่อไปว่าการสอนที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การสอนของครูเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนด้วย คุณลักษณะของนักเรียนมีส่วนให้นักเรียน เรียนรู้ ในอัตราความเร็วแตกต่างกันด้วยคือ

ความถนัด (Aptitude) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่จะเรียนรู้

2. ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ครูสอน
(Ability to Understand Instruction)

3. ความเพียรพยายาม (Perseverance)
นักเรียนใช้เวลาสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งมักจะเนื่องมาจากการที่นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียน
รู้

4. การมีโอกา
สครูให้เวลานักเรียนในการเรียนรู้สิ่งที่ครูสอน โดยคิดถึงความสามารถและความถนัดของนักเรียน

โดยสรุป

ครูสามารถสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการสอนของครูที่สามารถให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน

นักจิตวิทยาการศึกษาที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอน-
การเรียนรู้ ก็ได้ทำการศึกษารื่องนี้ และให้ความหมายของการเป็นครูที่ดี
และมีประสิทธิภาพว่าเป็นครูที่สามารถสอนให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนและสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์
ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการวิจัยของนักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพหลายท่าน
ก็ได้ผลคล้ายคลึงกันและอาจสรุปได้ว่าคุณลักษณะสำคัญของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้ (Ryans, 1964 ;
Emmer, Evertson and Anderson, 1980, Good and Grows, 1979; Housner& Gniffy, 1983)

1. ต้องเป็นนักมนุษยนิยม (Humanist) คือเป็นผู้ที่ยอมรับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้ความอบอุ่น
มีความเข้าใจนักเรียน มีความยุติธรรม และมีคุณลักษณะของครูตามที่คณะของนักจิตวิทยา-มนุษยนิยม
และเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน

2. เป็นผู้ที่มีความรู้
และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนการสอน
คือ
ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้และส
สามารถที่จะให้วิธีสอนที่เหมาะสม
และจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้
ครูจะต้องใช้วิธีการประเมินผลที่สามารถบอกได้ว่ากา
รเรียนรู้ได้เกิดขึ้นจริง

3. เป็นผู้ที่รู้จักนักเรียน
ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้สอนนักเรียนทางวิชาการเท่านั้น
แต่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ
นักเรียนด้วย
ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเพื่
อจะช่วยนักเรียนให้มีพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญาแล
ะด้านบุคลิกภาพด้วย
โดยทำตนเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนัก
เรียนให้ไปในทางบวก

เพื่อให้นักเรียนจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคล
ที่มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า
มีความภูมิใจในตัวเองและมีความสุข

4. เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ
โดยเฉพาะในวิชาต่างๆ
ที่ตนจะต้องสอนสำหรับความรู้ด้านวิชาการนั้น
เมื่อนิสิตนักศึกษาครูเรียนจบหลักสูตรแล้ว
ก็อาจจะเชื่อได้ว่าได้รับการเตรียมตัวพร้อมที่จะเป็นผู้
สอนได้
และนอกจากนี้ถ้านิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่พยายามขวน
ขวายหาความรู้อยู่เสมอไม่ว่าจะด้วยการอ่านคนควา
ด้วยตนเอง
หรือไปอบรมต่อในวิชาที่ตนสอนก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณ
วุฒิทางวิชาการที่ทันสมัยเสมอ

5. เป็นผู้หน้าที่ดีและเป็นผู้ฟังที่ดี
สามารถจะช่วยนักเรียนใหม่มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน
ในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน
ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6.
มีทักษะในการจัดการห้องเรียนให้เอื้อการเรียนรู้

7.

เป็นผู้ที่นิยมในวิธีการวิทยาศาสตร์และเข้าใจกฎแห่ง
พฤติกรรมและเป็นนักวิทยาศาสตร์พฤติกรรม

8. จะต้องมีความรู้ทักษะของชีวิต (Life Skills)
คือเป็นผู้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี
และมีความสัมพันธ์อันดีหรือต้องมีมนุษยสัมพันธ์
สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้
มีสุขภาพดีทั้งกายและใจจะต้องมีจุดมุ่งหมายของชีวิต
และมีใจรักอาชีพที่เลือก

นอกจากคุณลักษณะทั่วไปดังกล่าว ยังมีลักษณะเฉพาะที่นักจิตวิทยา เอ็มเมอร์และคณะ (Emmer, Evertson and Anderson, 1980) ผู้ศึกษาความแตกต่างของครูที่มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และครูที่ไม่มีประสิทธิภาพได้พบตัวแปรหรือเทคนิคที่ทำให้ครูมีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

อธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียน หน่วยเรียนที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง

2.
ใช้อุปกรณ์วัสดุเกี่ยวกับการสอนหลายชนิด

3.
เตรียมการสอนและเครื่องใช้ที่จะใช้ในการสอนอย่าง
พร้อม

4. ใช้หนังสือ ประสบการณ์
กิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5.
บอกนักเรียนถึงเหตุผลว่าทำไมบทเรียนที่ครูสอนจึงมี

ความสำคัญ

และนักเรียนต้องตั้งใจเรียนให้เกิดการเรียนรู้

6. รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ทุกวินาที
และปรับเนื้อหาให้เหมาะสมโดยคิดถึงระยะเวลา
ความใส่ใจของนักเรียน

7.

ครูควรจะสอนนักเรียนให้มีอัตราความสำเร็จในการ
เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจแก่นักเรียน

9. การตั้งความคาดหวังของครู
และการตั้งเกณฑ์ของความสำเร็จของนักเรียนจะต้อง
เหมาะสม ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป

นอกจากตัวแปร 9 อย่าง ดังกล่าว เอ็มเมอร์ และคณะยังพบว่า ครูจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร
เพราะการที่ ครูจะสอนหรือพูดให้นักเรียนเข้าใจได้ ครูจะต้องมีทักษะในการพูด
สามารถจะสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ ครูต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ได้
และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือครูจะต้องรู้จักหลักการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feed back) เช่น
นอกจากจะบอกนักเรียนว่าทำ “ถูก” หรือ “ผิด”
ครูจะต้องให้คำชมเวลานักเรียนทำถูกและไม่คิดว่านักเรียนเป็นส่วนตัวเวลาผิด เช่น “เธอนี่โง่จริง”
แต่บอกนักเรียนให้ทราบว่าจะทำไม่ถึงผิด

เอกสารอ้างอิง

สร้างศั ภัควัฒน, จิตวิทยาการศึกษา,(กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

เขียน วันทนียตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา.
ส.ทรัพย์การพิมพ์:เชียงใหม่, 2548.

---

[1] สุรางค์ โค้วตระกูล, เรื่องเดิม, หน้า 13-16

[2] สุรางค์ โค้วตระกูล,
จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 13